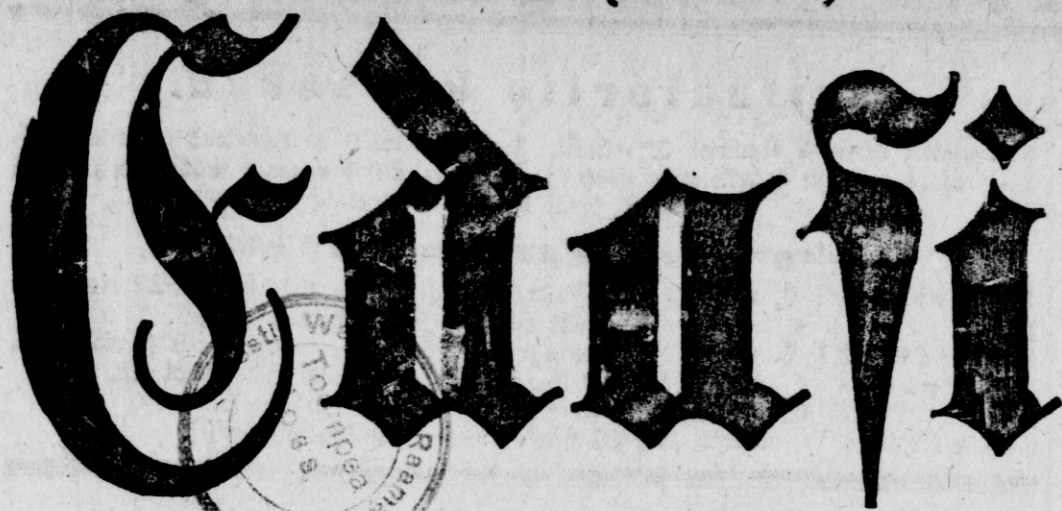

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

Üksiku numbri hind 60 kop. Raudteel 65 kop.

Toimetuse kättesaadav
on igal tööpäeval 2—6 õhtul.
Tel. 243-29.

Tellimiste hind:
1 kuu — 11 rubl., 2 kuud 22 r.
3 kuud — 33 r.

Talitus on avatud
igal tööpäeval hommiku kell
10—4 päele lõunat.
Telefon 663-89.

Tellimiste aadress:
В контору газ. „Салави“, Петро-
град, Социалистическая ул.
(б. Ивановская) 14.
Адреси muutmine 75 kop.

№ 44.

PÄEWALEHT.

Laupäeval, 1. märtsil 1919. a.

Eesti kodanlus ja proletaarline rewolutsioon.

Juba detsembrist algul, siis kui „ise-
seisw“ Eesti karmade walfast kodanlus
praktiliste sammude teostamisele üle läks,
erines Eesti kodanlus kahels poliitilise
wooluts — suurtodanluseks ja wäikekodan-
luseks. Kõik füll, et selle erinevise eel-
dused juba ammu olemas olid ja n. n.
„maaliitlaste“ ehk suurtodanluse erine-
mises liberaal ja radikaalkodanlastest
nähtawale tulid, mis oma iseseiswa poliit-
tilise programmiga juba Eesti Ajutawasse
Kogusse walimisel, 1917. a.; nähtawale
tulid, kuid siiski ei wõinud sellest veel
mingisuguseid objektiveid järeldusi teha.
Alles siis, kui Saksa imperialism ja eraldi
Eestimaa okupatsiooni wõim, Saksa
poliitilise rewolutsiooni hoopide all ruju-
dels warises, astus suurtodanlus esimesed
praktilised sammud, waimliste juhtide
ühnerfoni ja Westeliga eesotsas, tegema
poliitilise elu juhtimises ja oma ümber
suurtodanluse kandwate jõudude toondas-
mises.

Eesti suurtodanluse ehk praegusel korral
kõige reaktiivsemad kandwad jõud on
esimeses joones Eesti soost mõisnikud, siis
suurperemehed, need talupidajad kelle
majanduslikud erihuvad suurtodanluse
kajude e lähemal sejuwad ja terve rida
teisi ettemõtteid, kelle majanduslikud ka-
jutused neile wõidu ei käi ja wõistatiku
koostõdamise kaudu omale suuremaid ka-
susi majanduslikul alal wõiwad saamu-
taba.

Põllumeeste teadmised kühid ja isekranis
rendi ja wäikekodanluse pidajad, kandwad
ja mõija rentnikud — need on maa ma-
janduslikul erialal suurtodanluse otse-
kohe ehk kaudse rühmide all ja seepärast
ei käi ta nende ka-
jutused paljusid asjus eel-
mistega lohtu. Seepärast eraldusid need
ennast tagurilt rühmasti ja liitluseid ko-
danluse pahempoolse tiiva, ehk radikaal
demokraatia erakonna külge. Ta ei torda
tegi maa riigindamist põlise rendi näol.
Pää kandjaks jõududeks sel rühmal aga
on kodanlik intelligents ja tööstus-ka-
banduslik kapital, kelle huwid esimestele
wastu läiwad.

Mis kujunes Eesti kaks woolu —
suur- ja wäikekodanlus. Esimene awaldas
suuri kaalutusi feodaal-terra poole, kuna
teine loomulikult laibus pahemale poole,
tahes lepitada töölise ringid, neile tiilu
wahele ajades oma platwormi kindlustada.

Eesti wäikekodanlus ei suutnud aga
oma kasude arusaamise kõrgusel seista, ta
kaotas marurahwuslikus woolus oma tafa-
pinna, reaktiivse woolu poolt wõide-
tuna. Juba detsembrist kuus toonitas suur-
todanluse häälekandja „Maaliit“, et maa
riigindamisest juttugi ei wõi olla, kuna
aga põllutöölistel sumetuudel 18 tunniline
tööpäew makses peab olema.

Praeguse klassiwooluse aj-järgul Eesti
tugewneb Soome reaktiivse jõudude
toetusel pääasjalikult suurtodanluse poliiti-
line m ju ühelt poolt ja rewolutsioonilise
proletariaadi mõju — tei elt poolt, kes,
ära nähes kottule-pelaste sofiatliste si-
mist juetust ja wäljajuremist, itka enam
ja enam neist ebaomulikkudest wahe

päälteest ridabest lahkuwad ja wastas-
rinda liituwad. Armetutena ja jõuetutena,
misjuguštena „Ajutise Walituse“ ümber
toondusid, ei suutnud nad mingisugust
mõju poliitilist awaldada. Ja see on ka
loomulik, sest meie wäikekodanluse sofiat-
listid on radikaal-demokraatidele, kui töö-
liste klassile. Tähendab, elam jõud ja
pind puudub. Nad on ainult ühtluse ju-
hid, töörahwa lahutistuna.

Eeda kinnitab kõige selgemini see olu-
ford, misjuguust wilewat oja meie kodan-
litus-sofiatlistid proletaarlike rewolutsiooni
aja argul edendawad, et suurtodanlus,
pääle selle kui ta reaktiivse rühmide
apparaadi töölise pääle wa utanud, itka
enam kodanlikkude sofiatlistide eneste wastu
üles astub, kelle kaudu ja toetusel tal
korda lätsi poliitilist ülemõimu oma kätte
wõtta ja lõppude lõpuks need wilewad
roomajad eeskotta kihutab. Muudugi saa-
wad kodanlikud sofiatlistid waga selgesti
aru, et nende mæng siis mængitud on,
kui kodanlikud sofiatlistid kühid laiali
on pillatud, häwitatud.

Selle wastu, see on, wäike-sofiatlistide
wäerinnale jaatmise wastu astuski see-
pärast Jans (Dartu maadonna walituse
esimees) nii südilt üles. Kuid selle taga-
järg oli see, et walgewägede ülemjuhataja
Waidoner Jans oma ometist tagandas.
Suurtodanlastel ei ole wägemlasi enam
tarwis, nad mængisid neile poliitilise üle-
mõimu maal kätte ja nüüd... wistatse
minutrid „sofiatlistidest“ lihtsalt utest
välja.

Meid eelburi arwesse wõttes näeme sel-
gesti, et Eesti suurtodanlus poliitilise
ülemõimu kõrgemasse tippu on jõudnud.
Seega on Eestimaa poliitiline seisuford
umbes samajugune, kui Soomes. Mis rabi-
kaal-demokraadid, kui wäheolased on pää-
oja kääst annud. Sofiatlistid wäheolased
aga on suure kuretoogi töölise ees torda
saanud: nad mængisid sõjawäelise jõu
reaktiivse jõudude, nende klassiwaen-
laste kätte, kes siis selle jõu otjekohe töö-
liste wastu pööras.

Hoopis raskem, kui „iseiseiswa“ Eesti
loomise eel, on rewolutsioonilise töölise-
klassi ülesanne Eesti suurtodanluse walit-
use kufutamisel praegusel filmapilgul.
Kuid kufutada seda walitust, kelle kätte
sofiatlaste andjad jõ awetluse jõu
mänginud, ainult rewolutsioo-
nilisel teel, kuna see ennemalt pea
ilma werewalamiseta torda oleks saade-
tud. Kuid meie, kommunistid, teame, et
see paramatu ohwer, mis me selle liitu-
mise hääks tooma peame, kui meie veel
suuremat werewalamist ära hoida tahame,
mis Soome eeskujul tühandate töölise
mahatapmises järgnewad. Meie oleme
näidanud, kes koduaja poolt ja kes ta
wastane, kes töörahwa maha tapmist õhu-
tawad.

Rewolutsioonilisel proletariaadil ei jää
teist teed üle, kui jõuga wägistajad ja
timutad oma turjalt heita. Ja seda teos-
tama ruttawadki Eesti töörahwa punane
sõjawägi.

Punane wäerind.

Teated 27. weebuarist.

Eestimaa wäerind.

Narwa piirkonnas mõtsid punased
Eesti wäed ägeda mõtluse järele rida
külasid Narowa jõe kaldal ära, lõuna ja
põhja pool Narwat.

Peipsi piirkonnas lastis wastane
suurtükilistega meie seisukohte järwe ida
kaldal, kahe järwe wahelisel kitsusel.

Pihlwa piirkonnas, Petseri fihis
mõtsid meie wäed mõeldes rida külasid
ära, 20 wersta põhja ja 10 wersta lääne
pool Jõhorskist. Petseri piirkonnas mõt-
lewad ühes walgete Soome wägedega ka
kohalised walged Eesti jõumad talupo-
jad, nõnda nimetud „polumernikud“
(setud?) Eesti „polumernikud ei wõta just
mõtlusest osa, kuid toomad wasta ele oma
salakuulamisega palju kasu. Eht küll
walged Eesti ja Soome wäed tugewasti
wastu panewad, lähewad meie wäed sellest
hoolimata jõubasti edasi. Wõideldes w ei
Sabelino küla ära, mida meie oma järele
kindlustame.

Kahelt poolt Petseri fihis edasi tungi-
des panewad meie wägedele waenlased
tugewasti wasta, pääasjalikult on jään
Soome wäed, kes Lebedi juures asu-
wad, mille mõtmisega ka Petseri lange-
mine kindel on ja ühtlasi algaw siis teine
mõdurikkas Eestimaa tungimine. Pääle-
tungiwad punased wäed on Petseri
jaamast kõigest 6 wersta eemal; ühtlasi
peetakse ka pääletungimist Petseri alewi
pääle. Jääraniis ägedalt paneb wastane
hästi kindlustud seisukoht „Jwashina
Gora“ juu es wastu, mis lääne pool
raudteed Jõhorskist ja Petseri wahel on.
Sellest hoolimata, et meie wäed neile
seljataha lätsid ja wastaft Peipsi poolt
taganema sundisid, paneb walgete root,
kes „Jwashina Gora“ kaitseb, wastu.

Wolmari piirkonnas mõtsid punased
Eedu wäed jüdi pääletungimise rida
külasid ära, 25—40 wersta loode pool
Marienburgi.

„Jwashina Gora“ mõetud.

Meie punased wäed mõtsid ägeda
mõtluse järele „Jwashina Gora“ ära,
mis walgetaardlaste suurtükilise toetus
punkt oli. Wastane põgeneb segaduses.
Meie saime wange ja sõjasaati.

Plahwatus Pihlwa raudteejaamas.

Õksel wastu 24. weebuaril lõhkes Pihl-
wa raudteejaamas wagon sõjatarbetega.
Alguses mõttis tuli hoogu laduwagunis,
kus bensin ja autode tarwis määratud jegu
olema läks. Säält läts tuli edasi järg-
mise waguni külge, mis sõjatarwetega
täidetud, mille taga ärjel ka wiimased lõh-
lema hakasid. Üleüldse põles 5 wagonit
ära. Jaamaehitus ei saanud wiga. Raud-
tee wõistus on juba ära parandatud.
Klaasitud läbi on mitu inimest haa-
wata saanud. Tulekahju tekkimise põhjust
uuritakse.

Nikolajew ja Werbitshew Rõukogude wägede
läks.

Kliemist teatasse 26. weebuaril. Rõu-
kogude wäed mõtsid mõtluse ärele Niko-
lajewi linna ära. Ka Werbitshew on
Rõukogude wäed ära wõtnud. Siäl on
juba töölise ja talupoegade saadikute
rõukogu korraldud.

Punased wäed said 7 soomusrongi saagiks.

Kasatina-Jostowi liinil saadeti Ukraina
direktooriumi poolt 7 soomusrongi raud-
tee kaitjeks wälja. Rõukogude wägede kiire
edasilikumise tõttu ja nende poolt ette-
wõetud abinõude tarwitusel langejad need
rongid punaste wägede kätte.

Wäljamaalt.

Spartaklaste edusamuud Sakamaal.

Mühlheimist (Rubi maakonnast) tea-
takse, et üldine töörõge ja kommunisti-
line liikumine üle terve endise Sakamaa
laiali lagunenud. Plagenis walitsemis
partaklaste, kes äärmiselt töölistel siin
korraldusid. Pirees Elbe ääres äls spar-
taklastel torda ainult õjutistelt wõimu
oma kätte wõta, nüüd on kord jälle järele
seatud, ajalehed ilmuvad endiselt. Eet-
zigis walmistwad töölise ja soldatite
rõukogud suurt poliitilist töörõget ette
Müncheni töölisele kaastundmiste. Jägi
Reit-Sakamaal, h lle piirkonnas on töö-
tõrke liikumise kaswamist märgata. Raud-
tee liikumise takistuste tõttu sõitis 25.
weebuaril parlamendi rong „Berlin —
Weimar“ veel harilikku teed Wolsdormi
kaudu. Kuid õhtune „Berlin — Wei n ri“
rong sõitis juba Leipzig kaudu. Walitus
jaatis hallise wägesti korrat järele-
miste, kellele käst anti kõige õhusuwa-
maid abinõusid turmitada. 26. weebuaril
määrati Dresdenis iseseiswate sofiatliste
ja kommunistide poolt siin meeleawaldus.
Düffelborfist takistasid sõjariistus spar-
taklased linnawalimisi.

Bernist tulnud teate järele, on Mün-
chen jälle harilise näo omandanud. Üle-
üldine töörõge on lõppenud ja kõi meele-
awaldus on endisena kehtnud. Kodan-
listel ajalehtedel ei ole õigust muid tele-
gramma awaldada, kui need, mis rewo-
lutsioonilise kade büroo kaudu tulewad.
Töölise ja soldatite rõukogude loosolek
on teispäewi pääle määratud. Müncheni
kommunistid on kõrgis lehtedes üles-
utse walituse wastu awaldanud. Selles üles-
uttes ölkakse, et walitjused ei ole õigust
rewolutsioonilist liikumist Baienis takis-
tada. Walitus wastas selle ülesutse pääle
sel mõttel, et walitjused hiiuti olnud üle-
üldiste walimiste järeldusel õigus on ole-
tada, et rewolutsiooniline liikumine rahwa-
hulkade poolt hoidmist ei leia.

Belglased on Duisburgi ära wõtnud.

Uute korralduste tagijärjel Rhini piir-
sonas liikusid Belgia wäed edasi ja wõt-
sid Duisburgi oma kätte. Pariisi lehtede
teatel, wõtnud liitla ed teine põhjapoolse
maarida Esjenti Hollandi piirini oma
kätte.

Hõdrumised Soomes.

Nagu teada, on Wene mustasäseline kodanlus endiste ministritega eriselt Soome pögenenud. Sõjal seppitsemad nad plaanivad Wene maale üleshitamise kohta. Kõik on foras, Soome riigid annavad mustadele ka riiklike pääwarju ja toitu nagu wendadele, kuid Wene wameelised jamaalised ei taha Wene maale üleshitamist ei Soomele üleshitamist anda. Sajonow seletab awalt, et ta Poolamaale veel lütagi üleshitamist lubata, Soomele aga mitte kunagi. Ja kogu häälas Soome kodanlus hädaltella pangu tana.

"Hells San." kirjutab: Daani ja Prantsusmaal laotakse Soome wastasid lenda kirju laiali. Samuti tehti Pariisi kihutustööd, Soome üleshitamise vastu rahu kongressile kogunenud riigimeeste keskel. Kõiges selles näewad joomlased Wene riigimeeste kätt. See sünnib samal ajal, kui meie wõitleme enamuse vastu mille eest tuhanded Wene lapsed põgenevad Soome ja leiavad siin kaitset. Kuid kuna me nõnda inimuse nimel hädasid olewate naabrite häätsid löime, mis wõime, on meil ka õigus nõuda, et sõjat-samalt poolt selle maa wõim tihutus-tööd ei tehta, kes Wene põgenekatele enam kui ükstei terwe maa kaitset ning leiba annab. "Esa."

Ehkaste plahtatus Heisingis.

Hiluti olnud "Maaliidu" teatel Heisingi lähedal sõjatagawarade ladus plahtatus. Plahtatuse juud olnud hiigla suur. Heisingis on sadade kaupade ainald purustatud. Kogu õõ ja järgmine päew tehti tulekahju ja rahiitid pühi-padrundid ja suuresti kuniid. Rahjud on hiigla suured, ehilg'e arwamiste järele vähemalt 10 miljonid mara. Muu seas on ära põlenud 700 tuhat kilo li. Sojamoona ladu juures olnud sõjawäe-õõ wahiks, kuid need olwad omawolliiselt jelafohadele lahtunud ja Heisingi launud. "Esa."

Norra suurteist äwardamas.

Wallea saarest, 27. weeb. Kristianisti teatatakse, et Norra walitus töölisele ettepaneku teinud lepitus-kohtuse puuduma seadusele kindlasti makawat olewat kuu anda. See on töölise riidades suuri tormi sünnitanud ja selle seaduse jõusse astumise wastu äwardamad töölised suure streigiga. Norra ametiühuste sekretär on walitusele protesti kirja jätanud teatades, et sekretärid teijataga 110 000 organiiseeritud töölisi on. "Wapaus."

Wallea saarest.

Wallea saarest, 27. weeb. Londoni teadete äri on laewanduse töölise liidu toimega olnustanud armistu suurte töölise kohta 18. ma wõiduse koostole-tale saata, mis 17. weeb. Londonis ära peatatse.

Inglise walitus on 24. weeb. seaduse häätsid teinud, mille järele komitee seatakse, kes sõdaewanduste töölise tööl olnu uuriima läheb. Seaduse projekti harutati liirelised läbi. "Wapaus."

Äwardam suurteist Inglismaal.

Wallea saarest, 27. weeb. Londoni tulnud teadete järele on ametiühilustes korraldus hääletamine näitanud, et töölise waldaw enamus suure streigi poolt on. Järgi poolt tulewad teated, et töölised majanduslikude olude korraldusest suurteist nõuawad.

37. kohast on teated päralt jäänud, puuwardad weel ainult 9 kohta. "Wapaus."

Puuwardad kuningas Victor Emanueli lastel.

Tehehoorawastide teadete äri awastab puuwardad, et 25. weeb. on kuningas Victor Emanuel maha on lastud. Selle sõnumiga ähwardus teatatakse Berliini 3. turg on "Wittig", et Itaalia põhja piir teadm ta põhjustel juba mitu päewa kinni on, mis wõib suuri korralduste päralt Itaalia töölise keskel sünni-tud on.

Afghanistani emiri tapmised.

Afghanistani emiri tapeti Lahi isiku poolt ära, kes õõ elena m gamiseturpa tun-grid. Üks nistoni auu,ärjale astub temuwend Kooluh-Hin.

Wene kontr-rewolutsiooniline ajaleht Berliinis.

"Eiziger Anzigt" teatel hakkab lähe-mal ajal Berliinis weneke ne ajaleht "Golos Russii", wärsi Shabowski toime-tel, ilmuma. Aleht teeb oma üles-andeks en mluise wastu w illemise. Rahulisele toetusele tead P rii Wene riiglon-dade poolt, kes Jzwolhile lähedal tei-a-wad, ja ta loodab kiitluse toetuse naale.

Eisneri matused.

Wallea saarest, 27. weeb. Kurt Eisneri matused old eil, 26. weeb. Münchenis. Kõik wabariid ja töölised teid. "Wapaus."

Agitaatorite kursused.

Agitaatorite kursused algawad 3. märtsil, fontoni nr. 2 ja kestawad kolm nädalat. Eesti osakondade ja kollektiivide rooli jätetud seitsilid peawad määratud päewale kella 6 õhtul kooli ilmuma.

Etteugumiste tunniplaan eimise-1 ridaal.

Esmaspäewal 3. märtsil, fm. Wallneri tugimine töölise wõitlemiswõim. Teistipäewal 4. märtsil, fm. Koni etteugumiste toot usiõndusest. Kolmapäewal 5. märtsil järe etteugumiste töölise wõimisele päralt pidamata. Neljapäewal 6. märtsil, fm. Wallneri etteugumiste töölise wõimisele. Reedel 7. märtsil, fm. King wõimisele etteugumiste partei a'ad. Laupäewal 8. märtsil, fm. T. etteugumiste kapitalismusest.

Wenemaalt.

Ukraina Wabariigi margufirj-b.

Em. Malowski teatas "Nostra" kirja-laotajale: "Meie saadame walitusega kaks margufirja ja sõjawäe juhatajale. Eimene margufirja awaldab protesti Prantsuse walituse ja direktoria lepingu wastu. Selle lepingu põhja: langewad loit Ukraina raudteed Prantsuse kapitali mõju alla. Teises margufirjas awaldatakse pro est Prantsuse wagede tegewuse kohta lõunas. Nisamajugurid margufirjad saadetakse Ukraina ja Greeka walitustele.

Kulogude kongressi Kiewi kubermangus on juba alanud.

162 l'aditu hulgas on 99 kommunisti, 12 Ukraina ühe eiawat esdeft, 9 ilma parteita, 20 Ukraina Borotbe grupi liiget, 12 pah-poolset esjert, 8 bundowlast.

Staabi wergim'amine.

17. weeb. märtsil meel Petljura käsul kogu wõerjade staab kinni. Põhjusest on jee, et staab omawolliiselt wõelnut lahjud.

W. K. P. Põhjaringkonna Eesti osakondade konwerents.

Organiseerimise küsimus.

Em. Teiter täneleb organiseerimise küsimusest. Aruanded toendand. ei meil l ige walitumats päewa küsimuse organiseerimise küsimus on. Eeda tuleb tohalieste agitaatorite ja organisaatorite puudu-ega seletada. Meil puuduwad istud kesjel alal töötawad. Siin wõib weel tähele panna, et meil praegusest fideked üt-fikute osakondade wahel puuduwad. Praegu on sel alal korra lagedus wati-itud, kuid jee ei tohi kauem edasi teha. Meie peame endale uusi jõudusi kaswata-ma, a selleks peame agitaatorite tooli korraldamist nõudma. Teijets peame iga osakonna juure agitaatori — organisaatori ametisse panema. Wende ülesannete teo-tamist peame kesktoimetele nõudma.

Em. Arima nõuab, et üstikutele osakondadele juhataisi antaks, ja organiseerimise küsimust paremine korraldaks.

Em. Peeteman räägib organi-seerimise küsimuse seljtaguse kindlusta-mise m ttes. meil peab aiat j udufi ta-gawarats olema, et tarwiduse korral siin ohwärgi saada. Kesktoimetele tuleks nõuda, et ta tulewikus meil enam jõudu ära n uda ei tohi.

Em. Teltmanber. Tõeliseft tegi kesktoimete liige täritu samm, tul-ta meil rohtesit jõudusi ära kasut. Sõalit tuleks uusi jõudusi n'uda.

Em. Wallner. Nõuab juba tundiline kindlasti partei jõududest puu-dut. Kuid sel ajal n utatse alati Peter-buri uusi tegelasi. Jõudu ei ole ka praegu mitte rohtesit. Sõalit ei maksa ka praegu mit e abijõudu loota. Pärast jeda w ta-wad paljud jelsilised organiseerimise küsi-musest oja.

Ettepanek.

Koostolek lelab tarwilist, Partei kesk-toimele nõuda, et selle korraldajel wõl-maliku lähemal ajal agitaatorite toot saats ajutunud ja, et iga osakondade komtee juures alaltelt org. nijaator olets, sellel jargumised ülesanded laita.

Organisaatori ülesanded:

1. Koguda agitaatorit
2. Koolitajada selle eest et agitaatorid enee arenduse m ttes täieneda w ilfid.
3. Agitaatorite wõijafaatimine
4. Koguda teateid tohtadest kuhu agitaatorit walja sauta.
5. Kõnro erimine agitaatorite tegewust.

So'sialistliku walitsuse so'sialism*).

Saksamaa ühendatud riikide esitajate konwerentsil Stuttgartis üles reformist Heimann, et So'datise ja Tõölise K u-logud oma ülesande on teinud — nad kututad wina süsteemi ja nüüd wõward kututad Saksamaal on so'sialistlik walitus ja ta wõib täiesti wabalt areneda.

Mi siis, reformist Heimanni arwates, jõudis Saksamaa revolutsioon oma lõpu punktini, ta on juba teostatud. Waatame aga, mis tõi t elitult revolutsioon.

Ta kerkwadas igingu feodaalse rämpsu ja muu is seeläbi Saksamaa kodanilust riigiks. Kuid jeda, et Saksamaa muu-tus so'sialistlikuks maaks — ei hakka küll keegi wõitama. Jõud, mis teda so'sialis-mini wia wõitid, on temas tingimata olemas. Kuid jeni ei ole ta rohtem kui kodanlik wabariid. Tõölised ja soldatid kututad teier, kututad m ned tema kindraliteft, keda nad jaja läbi loodud wilejute ühildasteks arw id. Kuid samal ajal lasid nad ka walitusele teisri ja ta kindralite mõtewoaliti, selle toetumist öda w is teostada: nad kututid Ebert-Scheide-manni walitust ajutama. Walitusele äsja

ka mõned uued istud. Kuid kas wõib aga eeldada, e sellega mida siulistit läte on jaadud. Geldime, et walitusele astunud uued istud ei oleks n iugustena, kui nad tõel kuit on, waid rahwa hulgaft t usnud revolutsioonistena meestena, kes kõigest juit so'sialismi tõdesti taotlewad. Kas wõib keegi tõsijelt mõelda, et selle t tu so'sialismi asi juba on kindlustatud? Sest kui nemad, mõneuguste jõudude wahel korra pöörest olenedes, on sunnitud oma toha teistele andma, — kogu so'sialismi nagu ei oleks olnudki. Ei, mitte a mul-lee, et walituse eesotjas uued istud on, kes ennast jossia istideks nimetawad, ei ilmuta uue wabariigi siuli kusi; ainult jee on tähtis, mis n ad teewad re-wolutsiooni kindlustamist ja edasi töu-tamist.

Kuid mis tegid siis need uued inime-set? Nad hakkasid sellest, et kogu wana bürokraatia puutumatu: jätsid.

Kõik need herrad, kes kümnete aastate wältusel töölisi jalgadega tallasid ja nende üle hirmutasid, — ei olnud h biga wälja arwud, waid pea kõik etandina äeti oma kohadele. Kogu rahumise apparaat on enduelt terwe ja l h'umatus jätud; raste kae rahumine, kottutdas oludega, muntus wahewahet pehmema. K it need herrad andid ennast uue korra tänuada.

ja praegu küll efinemid demokraatidena, ning nõbbiautubel kannawad punasteid märe. Kuid on ainult t enduieks nende kindlasti usust selle äle, et hilem jälle nende aeg tuleb, ja et walituel midagi hirmjat indites ei ole. Kui jodand, lõpuks, te, ko u tagasi tulewad, ning töölised uuesti omi igapäise töö juure pöördwad; kui revolutsiooni waimustus wälja aurab, ning kodanluse mõ u oma tegewust jüge-reerib — si s tneb uuesti hää wana aeg wana ülemusega tagasi.

Jga revolutsiooniline walitus on ko-hustatud kaks asja teostama: ta peab, eisteks, wõistat mõimu l pulistit puru-tama, efinene rahumise idnu murtum, et talle mitte aega anda uuesti tugewaks minna; teijets, ta peab igawissi revolutsioonile klassi tugewust kindustama.

Ebert-Haase walitus tegi aga koguni wastuotja: kodanluse tugewuse l ithatav apparaat — läbiõõgi bürokraatia — jättis ta puutu natuks, kuid töölisele j'g'reeris t, et herradele bürokraatidele neide ija-maaluse eest tänulitud peawad oema.

Ebert-Haase walitus ainult jeda mõt-leb, tuda, proletariaadi uut jõuallikat hal-wata — Saksamaal ellu tõusnud jodare-tõölise nõutojud — ning aitab igawiisi ohimeeride distiplinaares mõimu uuesti m.ksina panemisteks laaja. Kui Ebert-Haasele korda lahels jeda taotleda, olets enimene samm wastu-revolutsioonist teh-ud. Kuid o datid tohtadel ilmutasid palju rohtem so'sialistlikku ettenäge nist, kui ta wõib, ja andid niijug-astele midagutetele

tohtajele wastulõõgi. Saksalle omas lõnes konstitutsiooni siulistit eil, tem se omale larkas ni jõduuse ja terawusega, naeria 1813. aasta kodanliku demokraadiid wälja. Meid said te na poost wõ janaer-dud lihtia teas a tead-natuse päralt, et konstitutsiooni küsimus, need on—jõu-dude wahel orra küsimus; et l ige päd: peab wienlajest j'haristad wõtma, kuni aga jee tehtud ei ole, ei ole pabr:liisest konsti utioonidel mingifuguit j udu. Tal o i e juures, nähtawasti, lauge relaimbus Ebert-Haasele. Sest jama ajalugu lordus nüüd ka neidaga. Nad juhward massed pilgud astumafogu püide, kes konstitu-tiooni peab rajama, — pabr:liisest konstitu-tiooni. Kuid nad unustawad, et tõelise konstitutsiooni jõudude wahelkorras peitub. Nende päd ülesanne peaks o'ema prole-tariaadi jdu ja selle jdu allitäre kindus-tamine—rewo usiooni kätew itimine ühel ja samal ajal pea sid nad kodanluse j udu igniisit alla suruma. Kodanluse rahu e jätmine wõib sinna, et Hindenburg eht teine kindral, sõjawäe etico:fa asudes, ajab selle uue walituse laiali ja tema a emele kodanliku apitalistliku walituse pannez, jeeb uuesti kodanluse walituse jalale.

See mis Ebert-Haase walitus kae filma wahel jätis, nende kodanluse kistust si maringit olenedes, selle teawad prole-tariid massed ne jagant järe e tegeina: nad peawad igawiisi töölise ja soldatide nõu ogufid kindustama, neid mahamurd-matats massede kaniits muutes.

*) See kirjatükk on S. Weetia ajalehes "Maha Diga". — Helweetia l'ad partei haad konjats. — tuitud Hollandi kommunistide juhi prof. Anton Wannekocki kirjutand.

Anton Banneboel.

„NAISTÖÖLINE“.

Naistööliste Soome rewolutsioonis.

Uleilidelt on kuni viimase ajani arvamane määrdunud, — mis arvamist walitsew klass isearanis pingul hoida on püüdnud — et naisterahwa ühiskondlik tegevus koduse, perekonna elu korralduse püüdnud. Mis wäljapool koduse elu neli seina taga sünnib, ei ole temale tähtis, see järgu meesterahwaste asjaks. Grandina on jätnud niisugused kerged, ühtlasi muidugi ka määrdunud ülesanded, nagu hädetegevus, pidude korraldused jne.

Kuigi see ajaloo esiaugadel, mil wõitlus olemas olemise eest isearalist tugewat füüsilist jõudu tarwitas, nii oli, siis sellepärast, et ühiskondlik jaatuste valmistus naistelt, tema töödu rakkesse panemist ei uduudnud. Aga ühes kapitalistliku valmistusviisi elule äratamisega sai naisterahwa senine ühiskondlik wahekorde koguni teisele alusele nihutatud, ta oli peagi sunnitud oma töödu turule wiima, ennast niisama ühiskondliku kasuliku tööle ohwerdades, nagu meesterahwas. Ja sellega omandas ta enese meesterahwaga ühe-määrtusliku seisukoha.

Seda ühiskondlikku seisukohta on Soome naistööliste isearanis terawalt tujul arwesse wõtnud.

Juba waratuult, töölise liikumise algastusel, leidub rohkesti naistöölist, kes tähtsaks mee-töölisega wõitluses paremate elutingimiste eest wäljas on ja ühtlasi ägedat wõitlust suurte jelskondlikkude eelarwamiste vastu peawad, mis naisterahwale kohaile ei pea poliitika wäljal esineda. Peagi kaswas naistööliste liikumine niisuguse suures, et kodanlikel klassil wõimata oli neile vastu wõidelda, waid niisuguse järeleandimise pidi tegema mis teistes haritud tööstuse maades weel tänini pole tehtud, näit. üleüldine hädeldigus walimistel, digus walitud saada j. n. e. See kõik oli waja wõitluse tagajärjel, mis Soome naistööline ühes meesliiklusega pidas. Oma wõitlust ei lõpetanud nad aga nende tähtsimate wõidu saamustega, nad pidasid üleüldist poliitilist seisukohta muutusi silmas ja olid alati walimis wõitlust ka kõige terawamal meel vastu wõtnud, mis kõige selgemalt tunnistus sellel nende aja wõitmine Soome rewolutsioonist on. Pääle esialgsete katsete wõidu suurteitide abil töölisklassi kätte üle saada, pidid töölised, nende katsete eba õnnistamise tõttu sõjariistus rewolutsioonile üle minema. See ja esimehed sammud ei kohanud naistöölist: juurteitide ajal toonud naistöölist meesliiklusega wõitluse riidadesse ja esimehe weretöö päle, mis kodanlastelikuunikkude poolt korda saadeti tõusid nende läbi ühise, rufikas pigistatult, kättemaksu wande ülesse. Werine klassisõda algas. Naistöölistel olid tõigiti suure ülesande kordajamisel toeks: korraldati naispõltsid Wiiburi ja pära Helsingi ja kus neil otjekohene wõimalus puudus frondist tegewalt aja wõtta, jäi ohwerdada nad oma jõe ühel kui teisel rewolutsiooni teenistusse. Isearanis liigutawalt ühendawat meeleolu pakutuda pidi nende wõitlustest enne Helsingi langemist. Suures lajarinus on naistöölist enesele kindluse teinud ja liinikkude katja solbatite ägedast päaletungimisest hoolimata ei anna nad alla waid surewad kangelastena põlema südatud lajarmusel.

Niisama kangelastena wõitlesid naistöölistelid Borgaröni paberossi wabrikus kuu tundi liinikkude maa ja katja merewägede vastu, kuni kõik, 175 naist kangelast langeid.

Säärneid, töölise linna jagu walgete vastu kaistes näitafid noorepooletli naistöölistelid kangelameelset waprust üles. Nii jündis see Tampere, Wiiburi a mujal. Ka l'puls, kui rewolutsioon timukate poolt armuult maha jurutud oli ja timutad wõidu joowastuses pidusid tult juhtumisi, kus naisterahwas ennast ohwerdades timukale tuuli rindu lastis, näid-

tes et kõigewelkema surwega rewolutsioonilist liikumist lämmatada ei saa. Niisama löifas nais-kangelastega kufagil linna, kuhjats ei mäleta ma linna nime, linna komendandil tööd tehes kõri maha.

Need on ainult ühtlasi wäljapõltsed, kuid tujutawad paljus wärwis seda asjaolu, kui taugele Soome naistöölist ühiskondliku elu arenemise käigus jõudnud on. Mitte ainult et ta eitanud oled wanad kodanlikud traditsioonid, eelarwamised, waid ta lammub tähtsaks mee-töölisega punase rewolutsiooni lippu all ja on waimis inimeesoo parema tulewiku eest jurma minema.

Gesti naistöölistel o'gu Soome jeltliste tegevus eestujaks. G. T.—er.

Rosa Luxemburgi nimeline naistööliste salk.

Benemaa rewolutsioonilise liikumise ühes isearastumast joontest on see, et temas naisterahwad suurt osa wõtsid ja ka see põhjus, et Wene rewolutsiooni kangelaste ja kannatajate meesterahwad nii arwu, kui ka omaduse poolest naisterahwastest ennast ei eraldanud. Kas Wene naisterahwas ka päle selle kui Wene rahwas oma surumistest lahti on saanud ja jotsi-aalke rewolutsiooni lipu alla astunud weel üleilmil see jotsi-aalke wabaduse liikumise eelwäike jäd, woi äle oma eelkäijate tulust tulewiku ära unustades ja ainult kodanlaste ja wäitkodanlaste naisterahwaste püüdeid, poliitika wabadust ja walimise digust läte saades ainult kõigile juba tüdinud feminiside karja kaswatab — selle küsimise panid kannatajad omale sa-gedasti ette.

Seni ajani ei ole Wene olud weel täieliku wastust selle päle andnud, ehk kui on, siis ainult koeulanikku, kes ainult laebad ehk ennast sellest röömustab, et Wene jeltkondlik elu nii wähe kõrgemal seiswail naisterahwaid wälja on toonud. Kõrgemal seiswail naisterahwaste all mõtleb ta ainult niisuguseid, kes isearastumise kõrgemate loht peal on ja sellega jeltsonna tähelepanemist oma päle pöörwad, ajalehe nendest kirjutada laewad jne. Koeulanik ei mõista selle üle järele mõtelda, kui palju töödjuhufid nõudis enesele Wene proletariaane rewolutsiooni kõige wastutawamal uue elu loomisel Eäne-Benemaa urgastes ja nurtades. On küll wäart, et neisse nurtadesse waadata, nende tööd näha, et aru saada, ei päle neli aastase imperialistliku ja kõigil pool olewa koduaja ajal ilma naisterahwata kü ei oled wõidud läbi saada.

Zeijelt poolt maksab üle menemaalise kongressi, suure armulike naistööliste naistkommunistide konverentsi päle m tet pöörata, et aru saad: seda jüawat liikumist naisterahwaste seas, mis päle ootobrituu rewolutsiooni jäi korda on läinud, et selle päle kindel olla, et Wene naistproletariaane oma a'afokasjel t'guisel seifab, ja kui see mitte päewauudistes ei jeksa, siis ainult jellepärast, et nende nimi on—klass.

Praeguse aja Wene- ja Eäne-Euroopa rewolutsiooni filmapiil on kaise-kivi Wene naisterahwale, kes mitte konir rewolutsiooni laagris ei ole.

Sellesse kategooriasse wõib praegusel ajal palju proletariaate naisterahwaid arwata kes rewolutsiooni vastu waenuliku oledust juba „laastundjate“ kilda ka duwad. Niisuguse platoonilise laastundmusega on igal ühel, kes omal digust ei arwa olemat rewolutsiooni saboteerida, juba otja teha, et mitte Benemaa näija, külma, sijemiste ja wälise waenlaste kaenlaste töguta.

Puutumata seda, kui tarwilis praegu eriteadlaste töd on, pole ju jüugi kahelda, et mitte eriteadlaste hulgas ustawade tih-tide puudusel tuur arm töd rufajaid ja päewawargaid on. Sellest paistef saab ainult nii ugusel teel lahti, et nendega laastööd tegema ja nende järele waatama rahwale ustawad tödajad saadetakse, kes neid oma kofuseid diglalest junnimad täitma, aga mitte kurtahhtijet töd takistada, ehk jalle aarelistel tödijel peawad nende tohad oma kätte wõma, kes ainult piirfa all

otkawad töd teha ja „herrade“ kasufid ägedusega laiteb. Just selles ringkonnas, kus kõige päält auust, ustawust, järelewalwamist ja tödarmastust tarwis on, wõiwad ka mitte eriteadlaste naisterahwad tödada, kuigi ka ainult jellest et proletariaate riigi otutused juba suurest kufusest, mis „nufogude preilide“ nime kannab ära päästa. Sagedamast ja sagedamast on laetufi kõik takistawa bürokratismi üle.

Suurem osa nendest laetufest on päalistadud laadi mis seda tähele ei pane, et wana klassi otutustele ei jõua ehe-otroga uut seifu ja uut mormi anda ja weel wähemalt on wõimalik nendest ühel maal, mis wana waimu ja wana mormide ilmast on ümber piiratud, lortaga lahti saada.

See ag ei wähennda, waid ümber pöör-dult, suurendab seda tarwidust, et põhjalikult on tarwis wanaft, bürokratia omaks eemärgiks tegewast ilmast kufuda lahti jooda.

Just selles töd rippub ülewal nimetatud kategooria tödlastest palju ära.

Kas ei ole see nende ütskõitne oled mis paljudgi proletariaate otutustest ära otjoh, ilma et midagi praktikalikku jält kätte jooda.

Ei jagedaste wastutawa tödaja jutulegi. Kas ei ole need kihid, mis maaton-dadest ja küladest tulijaid junnimad üle-ma: „Kõik on meil wanat moodi.“ Kas nad teewad midagi sellest, et proletariaane ennast omast otutustes tunneks olemat ja et tähendad sm. teda mitte jellepärast jutule wotta ei saa, et „nii ei ole lubatud“, waid et ta teife tähtjama töd juures on.

Kas enamjagu toiluse ja weoasanduse seisima jäämise ja trufide jüüd ei ole mitte niisugusest wahekorast?

Kas alati alitae matju wõtmise järjekindlast wastutõdamine sellega ennast ei jeltga et juuremal otal mitte aaeistel töölistel just üts kõik on, mis tehtatje otutustes, mille otutorast miljonite jaatus ära rippub.

Preilide ja daamide, meeste ja noorte-meeste päle waadates, kudas nad meie otutustes siia ja sinna lippawad, nende juttude tooni, aja wõtmise wiisi tähele pannes, ei wõts küll keegi arwata et ta templi utje juures on, kus nii suure kan-

geloseliku jüupingutuse ja kannatamisega alustimib pannaatje kõige inimeesoo wa-bastamisest kõige werjemast ja hää-ma-tust ifkest.

Niisuguste laastööliste vastu tuleb mõt-delba mitte ainult kommunistide ja teiste ametikohtade abiga, waid kõik, iga päe-mast töd oma päle wõttes, kõik laaja tödades, kõik järele waadates, kõige ras-temad töd oma pälewõttes, nii seda korda jootes, et teistel muud järele ei jädks. kui ennast töd distipliini alla anda, woi ära minna. Weel rohlem on tarwis kui mitte tehnilisel alal, jütsi poliitilist ustawat elementti toiluse, transpordi ja musta-tööliste kettel.

Ulemaa laiali olematel töölistel, kelle iseteadwusest niipalju ära rippub, on wähe konesid ja kir'a tiidid kaskkohas Wotkwas, neil on tarwis kohtade pääl agitatiooni ja kufutustööd teha, kõik juhtumisi, jotsi-alistliku wabariigi kodaniku kofuseid selgitada.

Sellel tööpõlul wõiwad kasuliku töd teha ka need, kelle eriteadust ei ole, kes aga mõistawad sijemise distipliini waimu elusse wiia, kes otjekohene Wotkogude ri gi poole hoidjad, iseteadwad kihid on, kes aru jaamad, et iga Benemaa häda arstimine üleilmilise tödlasteklassi waenlaste wõitmise wõimalust wähenadb.

Wene naistkommunistidel on tarwis kõik neid naisterahwaid organisierida, kes weel partei ja uue ilu ehitamise tödga koormatud ei ole ja kes weel seni otant parteis ei tödta, aga kes küll seda wäart on. Ennast jellest teifendades, kudas Ke-rensk'i ajal kodanlaste naisterahwad, otalt jporidi mõjul, ja teifelt et tödrahwa naiste-rahwastel weel rohlem alandust tuua suur-tüti-liha andmijeks furma pataljoni orga-nisierisimad, peawad praegu Benemaa naistkommunistid k.iki neid, kes wõiwad proletariaatli Benemaa teenida ja sellega ühes ka üleilmilist jotsialismi, mobiitje-rima e l u pataljoni mis Rosa Luxem-burgi nime kannaks, jelle inimeesjugu juure waimuga, aujameelse jüdamega, wahma m itekäigu ja tödga rikastas. Kõiki jeda töi ta wuime weretilgani rewolutsioonilise kommunisti alarile.

Kas waimustab tema näitus rewolu-tioonilise Benemaa naisterahwaid.

Angelika Balabanowa.

Teated.

Gesti Proletkult

Wotoguf sekretär palub Wotoguf liikmeid tingimata koo sole kule ilmuda laupäeval 1. märtsil j. a. kell 4 päle idunat.

Wotkwa raioni Gesti Proletkult asokond paneb pühapäeval 2-el märtsil j. a.

Pidu-õhtu

oime. Eestlawa: Näit-mäng ja muud harilikud lõbustused. Международный (быш. Забалканский) пр. 124 k tatus kell 6 õhtul.

Gesti Proletkult.

Proletkult näitefetskonna harjutused algawad uuesti pühapäeval, 2. jelt märtsil, kell 2 päewal. Palutae ilmuda tingimata jellest a als k.iti neid, kellele on juba wälja antud otad ja ka neid, kes seniajani on laaja mänginud ehk edespidi joowimad laaja mängida — uute otade jaamijeks. Harjutused algawad kahes jaos.

1. Peetrilinna Proletkult pooli jelti eestseisus palub kõik jelti liikmeid pühapäeval, 2. märtsil kell 4 p. l. kooliruumidesse, Karl Marxi prosp. 25 tulla, tähtjate küsimuste harutamisele.

Asjaa aja A. Roba ch.

Pidu-õhtu paneb toime Soome ja Eesti mere-meeste Kommunistilise klubi pühapäeval 2. märtsil. Wotkwa ul nr. 38. Teater „Komodia“ ruumides. Eestlawa: Näite-mäng. Alguks kell 7 õhtul Pilethinnad 6—10 rublani. Mängib puhkewillide or-kester. Eestseisus.

Wiiburi poole Tööliste klubi eestseisus nõuab järgmisi jeltimehi tungimati pühapäeval, 2. märtsil kell 4 p. l. klubi ruumidesse Karl Marxi prosp. 25 tulla: sm. Schiffer, Rajal, Johanson, Peedu-Winkel, Kuust, Kettaro, Kutt, Eistein, Aug. Wind-lom, Gustaw Blumfeldt, Priints, Wirthhof • Eestseisus.

W. A. P. Kroonlinna Gesti osakonna pääkoosole saab pühapäeval, 2. märtsil töölise ühijuse ruumides kell 1/2 õhtul peetud.

Wiiburi poole Tööliste klubi eestseisus palub kõik praeguseid ja endiseid klubi liikmeid pühapäeval, 2. märtsil kell 4 klubi ruumidesse, Karl Marxi pr. 25, tulla tähtjate küsimuste harutamisele.

Eestseisus.

Wäljaandja: Benemaa Kom. Partei Gesti Ojal. Peterburi Komitee.

Wastutaw toimetaja: Toimetuse kolleegium.